

Trybuna przyjaciół i przeciwników

Walka o nową niepodległość

W dwutygodniku „Kuznica” (Nr. 3) p. Alojzy Targ zamieścił ciekawy artykuł pod powyższym tytułem. Artykuł ten, jak i wiele innych podobnych, stwierdza, że sprawa uwolnienia życia gospodarczego Polski jest rzeczą palącą, jest nakazem chwili. Z artykułu tego cytujemy wyjątki:

Jednym z kardynalnych postulatów, wynikającym z idei Polski narodowej, jest unarodowienie życia gospodarczego w Polsce. Unarodowienie, to znaczy usunięcie z gospodarstwa polskiego elementów obcych, względnie takie ich zredukowanie, aby na ideologię i strukturę gospodarczą Polski nie wywierały żadnego wpływu.

Okupacja wewnętrzna

Pod tym względem obecny stan rzeczy u nas przedstawia się bardzo źle. Są bowiem działy gospodarstwa, których rozwój pozostaje pod wpływem kapitału obcego, czy też pewnych mniejszości narodowych, ale na który minimalny wpływ wywiera naród panujący, gospodarze, biorący za państwo odpowiedzialność, Polacy. Od odzyskania niepodległości politycznej minęło lat 18. W ciągu tak znacznego okresu czasu stan polskiego posiadania gospodarczego nie posunął się naprzód ani o krok (poza małymi wyjątkami), ba, w wielu dziedzinach skurczył się w sposób nieprawdopodobny. Uwagi powyższe zilustruje.

Koszmarne liczby

W przemyśle węglowym było (r. 1933) 88,7% obcego kapitału, w naftowym 86%, w hutnictwie 73,8%. W innych działach przemysłu stan rzeczy przedstawia się analogicznie, w każdym zaś rażący udział kapitału obcego przekracza 50%. Z wyjątkiem banków państwowych i samorządowych prawie wszystkie wielkie banki w Polsce są w rękach kapitału zagranicznego albo żydowskiego. W niektórych zwłaszcza miastach w szybkim tempie przechodzą nieruchomości w ręce mniejszości narodowych (n. p. Katowice: Żydzi, Łwów: Rusini). Pozostaje jedna tylko ziemia. Istotnie większość ziemi jest w rękach polskich, jakkolwiek i w tej dziedzinie z każdym rokiem coraz bardziej cofa się żywioł polski. Wzrasta stale skupienie przez kapitalistów i spółki żydowskie. Fakt ten od wszelkich słów najlepiej ilustruje „znakomite” wyniki naszej polityki tolerancyjnej. Co do spółdzielczości, to znakomicie rozwija się spółdzielczość ukraińska, świetnie zaczyna się organizować spółdzielczość niemiecka, a jeszcze słabo na ogół rusza się, a na niektórych terenach ledwie zipie polski ruch spółdzielczy.

Walka o byt...

Spółeczeństwo polskie czeka nowa, ciężka walka, walka o gospodarczą niepodległość Polski. W walce tej najtrudniejszą kwestią do rozwiązania to zagadnienie żydowskie, znacznie trudniejszą niż sprawa kapitału zagranicznego w przemyśle, handlu, bankowości czy parcelacja wiel-

kich latyfundii niemieckich. A właściwie, jeśli którykolwiek z tych problemów, to zagadnienie żydowskie przede wszystkim musi być rozwiązane i to, pomijając już powszechnie znane względy, z jednego nade wszystko, o którym stale się zapomina: bez zlikwidowania kwestii żydowskiej w Polsce nie będzie można w pełni zrealizować idei przebudowy społeczno-gospodarczej.

...to walka z żydostwem

Jest rzeczą zrozumiałą, że bez rozwiązania problemu żydowskiego koncepcja gospodarczej przebudowy Polski natrafi na zbyt wielkie przeszkody po drodze nie tylko ze względu na olbrzymi

wpływ, jaki żydzi wywierają na życie polskie w chwili obecnej, ale jeszcze z innych przyczyn. Żydzi rasowo, religijnie, moralnie, a zwłaszcza gospodarczo stanowią zdecydowanie odrębny, wyrażnie

Odcinający się organizm

Skoro pewnym jest, że gospodarstwo nasze pozostaje pod przeobrażającym wpływem i czynników obcych, wrogich narodowi, że rozwiązanie kwestii żydowskiej to rozwiązanie 2/3 zagadnienia gospodarczej niezależności Polski, to jasnym równocześnie jest, że społeczeństwo polskie czeka ciężka walka, i to szczególnie ciężka w okresie kilku najbliższych lat.

Ucieczka 3 więźniów z więzienia w Zawierciu

Policia zawierciańska zaalarmowana została wiadomością o ucieczce trzech więźniów, przebywających w areszcie miejskim w Zawierciu.

Z aresztu uciekli trzej więźniowie, Jan Porada, Jan Rudy i Feliks Furmanek oraz Władysław Puczek.

Więźniowie uciekli z aresztu przez właz w murze, zrobiony w samym rogu celi. Więźniowie uciekli z aresztu około godziny 4 rano, o ucieczce zaś ich dowiedzieli się znacznie później.

O ucieczce zawiadomił straż jeden z więźniów, przebywają-

cych w tej samej celi. Zaznaczyć należy, że w celi nr. 3. przebywało 9 więźniów.

Zawiadomiona o ucieczce trzech więźniów policja zarządziła obławę na terenie całego powiatu, która na razie nie dała pozytywnego wyniku.

Ekspertyza bilansów Zakładów Żyrardowskich

W najbliższych dniach do wydziału II handlowego Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynęła ekspertyza buchalteryjna bilansów sp. akc. Zakładów Żyrardowskich za okres lat 1924-34. Ekspertyza ta jest nader aktualna, gdyż w związku z bliskim zwołaniem walnego zgromadzenia akcjonariuszów Żyrardowa, może ona posłużyć za podstawę do obliczenia dywidendy, należnej drobnym posiadaczom akcji.

Pożar w Bydgoszczy

W związku z notatką o spaleniu się Fabryki Maszyn i Narzędzi Rolniczych „Unia” w Bydgoszczy, przedstawicielstwo warszawskie fabryki wyjaśnia, że spaliła się część fabryki traków w Bydgoszczy, będąca oddziałem wymienionej fabryki maszyn i narzędzi, której siedziba mieści się w Grudziądzu.

Wiadomości gospodarcze

KONFERENCJA CUKROWA W LONDYNIE

W dniu 5 kwietnia b. r. odbyła się w Londynie Konferencja Cukrowa, mająca na celu przebadanie możliwości lepszej organizacji produkcji i sprzedaży cukru. W związku z tym wysłano zaproszenie do 25 państw, najbardziej w tej sprawie zainteresowanych.

WZROST ZAPASU ZŁOTA W BANKU POLSKIM

W trzeciej dekadzie stycznia zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 1,1 mil. zł. do 397,3 mil. zł., a zapas walut obcych i dewiz wzrósł o pół miliona zł. do 31,9 mil. zł.

Obieg biletów bankowych powiększył się o 41,9 mil. zł. do 999,3 mil. zł. Pokrycie złotem wynosi 35,08%.

BYDŁO I TRZODA DROŻEJĄ

Na rynku warszawskim nastąpiło dość znaczne podwyższenie cen na bydło i trzodę chlewną. Przyczyną tego jest z jednej strony zmniejszo-

ny dowóz zwierząt z powodu rozpoczęcia okresu t. zw. opasowania bydła, z drugiej strony znowu trudności transportowe wywołane falą mrozów. Ceny bydła podkoczły od 5 do 7 gr. na kilogramie.

WYWÓZ BEKONÓW

W grudniu ub. roku wywóz bekoni i przetworów mięsnych z Polski do Anglii wyniósł 1,7 mil. kg. wartości 3,6 mil. zł. wobec 1,5 mil. kg. wartości 2,9 mil. zł. wyeksportowanych w grudniu 1935 r.

ZRZESZENIE GOSPODARSTW STARSZYCH

W dniu 26 lutego b. r. o godz. 9.30 przy ul. Kopernika 30 odbył się XI ogólnopolski doroczny zjazd zrzeszenia gospodarstw starszych.

POŻYCZKA WEWNĘTRZNA W BELGII

Ministerstwo Skarbu Belgii zapowiedziało emisję pożyczki wewnętrznej. Pożyczka ta wahać się będzie w granicach od 1 do 2 miliardów franków belgijskich. Stopa procentowa wyniesie 3-4 proc.

Naukowe metody tortur

w lochach więzień sowieckich

Dlaczego trockiści przyznają się do winy?

Przybył z Moskwy do Paryża jeden z francuskich dziennikarzy, którzy byli obecni na procesie Radka i towarzyszy. Ostatnio wystąpił on z rewelacyjnymi artykułami na łamach prasy francuskiej o metodach, stosowanych wobec więźniów w podziemiu GPU.

— Na wstępie — oświadczył dziennikarz — musimy zarzucić hipotezę o skłonności natury rosyjskiej do kajania się. Wprawdzie wielu rosyjskich rewolucjonistów, poczynając od dekabrystów, ze skrucą wyrzekło się swoich przekonań, ale podłoże tego było całkiem inne, i wypływało ze skłonności do mistycyzmu. W ostatnim procesie na ławie oskarżonych siedzieli ateści, w większości żydzi, którzy nie mieli najmniejszej skłonności do mistycyzmu i dlatego przyczynili ich kajania się należy szukać gdzie indziej.

Pierwotnie sądziłem, że w więzieniu zastrzykają im jakąś substancję, która ich całkowicie obojętnia. Jednak hipotezę tę porzuciłem po rozmowie z jednym z wybitnych rosyjskich lekarzy, który stwierdził, że wprawdzie taki środek istnieje, ale po zastosowaniu jego delikwent traci pamięć. Zeznania zaś oskarżonych nacechowane były wybitnie dobrą pamięcią.

Zdecydowałem się za wszelką cenę wykryć tajemnicę GPU i zupełnie niespodziewanie w kilka dni później znalazłem klucz do tej tajemnicy.

Okazuje się, że metody GPU polegają na zastosowaniu wyników badań kilku rosyjskich psychiatrów, którzy rozpoczęli swą pracę jeszcze w r. 1930. W rok później jeden z tych uczonych ogłosił dzieło, w którym wykazał celowość zastosowania nowych metod hipnotyzmu w celu leczenia alkoholików i niepoprawnych przestępców. Sprawa ta zainteresowała GPU, które zdecydowało się zastosować te metody w celach bynajmniej niehumanitarnych.

W 1934 r. w prasie sowieckiej ukazał się lakoniczny komunikat o tym, że GPU zaangażowało do pracy specjalnej dwóch psychiatrów. Ponadto wydany został okólnik, zalecający wszystkim funkcjonariuszom GPU przejście specjalnego kursu pod kierownictwem owych profesorów psychiatrów. Cyrkularz ten był komentowany jako dążenie do podniesienia kwalifikacji urzędników policji politycznej. W istocie zaś o krycie psychiatrów było wykorzystane dla nowego rodzaju tortur. Pierwszy okres tych tortur po-

legał na systematycznym i stopniowym hipnotyzowaniu wszystkich oskarżonych odpowiednio do tego przygotowanych „Przygotowanie” to polega głównie na głodzeniu, przetrzymywaniu w wilgotnych i zimnych celach, pozabawieniu najprymitywniejszych wygód i wreszcie, co najważniejszym na bezsenności. Więźniom nie pozwala się spać lub też sen bezustannie im się przerywa. Po pewnym okresie czasu dłuższym lub krótszym, zależ-

nie od siły i woli ofiary — materiał jest już gotów.

W drugim stadium oskarżenia poddawani są hipnotyzowaniu już każdy z osobna. W celach przez tubę nadawane są słowa, które oskarżeni mają powtarzać na śladzie i stopniowo całymi rodzinami słowa — te są wbijane w pamięć delikwentów.

Taka metoda GPU — kończy reporter — daje świetne rezultaty. Ostatni proces jest najlepszym tego dowodem.

Stan wiecznej wojny

(Dokończenie ze str. 1-ej)

skutek tarć w Kłajpedzie. Ale rzecz charakterystyczna. Właśnie na terenie Litwy przetrwała przedwojenna współpraca Berlina z Moskwą, zwrócona przeciw Polsce. Raz jedno, raz drugie wpływy biorą górę; ale w rezultacie pracują oba w jednym kierunku.

Rząd litewski w Kownie dzięki tolerancji ze strony polskiej zdołał przez kilkanaście lat frazesów, pacyfistycznych w Europie pozostać członkiem Ligi Narodów i zakonserwować w stosunku do swej sąsiadki stan wiecznej wojny. Na wypadek zawieruchy wojennej w Europie Litwa jest

dojrzała. Wybierze sobie sojusznika na wschodzie, czy zachodzie i... nie się w jej postawie nie zmieni.

Warto zapytać, czy istotnie w ciągu tych lat kilkunastu Polska nie miała sposobności, by ten operetkowy stan rzeczy należyście oświecić i wyciągnąć na światło dzienne? Czy delegat polski i litewski w Genewie podają sobie ręce? W myśl polityki Kowna nie powinni.

Dwudziestoletni stan półwojny w okresie pokoju ośmiesza w rezultacie nie tylko Litwę.

T. G.

Dziad-ojca, ojciec-syna, uczył, że karnawał bez pączków od Bliklego, nudny mu się zdawał

N. Świąt

35

Notowania giełd warszawskich

GIĘŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 289,70; Berlin 212,36; Bruksela 89,10; Gdańsk (sprzedaż 100,20, kupno 99,80); Kopenhaga (sprzedaż 115,84, kupno 115,26); Helsinki (sprzedaż 11,46, kupno 11,40); Londyn 25,88; Nowy Jork 5,28 1/2; N. Jork (kabel) 5,28 3/4; Oslo 129,95; Paryż 24,61; Praga 18,38; Stockholm 133,40; Zurych (sprzedaż 121,25, kupno 120,65); Wiedeń (sprz. 99,20, kupno 98,80); Montreal (sprz. 5,29 1/2, kupno 5,27); Mediolan (sprzedaż 27,98, kupno 27,78).

Papiery procentowe: 4 proc. poz. konsolid. (większe) 51,50 — 51,75; (drobne) 50,00 — 50,13; 7 proc. poz. stabil. 44,75, kupon od dol. 1,000 zł. 154,17; 3 proc. poz. prem. inwest. I-ej em. 64,50; II-ej em. 65,50; 3 proc. prem. inwest. seriowa I-ej em. 84,00; II-ej em. 85,50; 5 proc. poz. konwers. 54,50; 6 proc. poz. dolar. 62,25; 5 proc. poz. kolej. konwers. 52,25; 4,5 proc. L. Z. ziemskie seria V 49,50 — 49,25 — 49,50; 5 proc. L. Z. m. Warszawy 57,00; 5 proc. L. Z. m. Warszawy 57,00; 5 proc. L. Z. m. Warszawy (1933 r.) 55,00 — 55,13 — 55,00 (drobne) 55,25; 5 proc. L. Z. Częstochowa 49,50.

Akcje: B. Polski 108,75; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 27,00; Węgiel 17,00; Lilpop 13,20; Habersbusch 37,00.

Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. poz. z r. 1925 (Dillonowska) 65,00 — 65,50 — 65,25; 7 proc. poz. Śląska 56,25 — 56,75 — 56,00; 7 proc. poz. m. Warszawy (Magistrat) 55,75.

GIĘŁDA ZBOZOWA

Pszenna jednolita 29,00 — 30,00.

pszenica zbierana 28,50 — 29,00; żyto eksportowe 23,50 — 23,75, żyto I 23,50 — 23,75, żyto II st. 23,25 — 23,50; owies eksportowy 20,00 — 20,25; owies I st. 19,75 — 20,25; owies II st. 19,00 — 19,50; jęczmień browarny 26,00 — 27,00, jęczmień I gat. 24,00 — 24,50, jęczmień II gat. 23,00 — 23,50, jęczmień III gat. 22,00 — 23,00, groch polny 21,50 — 22,50, groch Victoria 26,00 — 28,00, wyka 21,00 — 22,00, peluska 21,50 — 22,50; seradela podwojnie oczyszczona 26,00 — 27,00; seradela targ. 22,50 — 23,50; tulin niebieski 14,00 — 14,50; tulin żółty 13,50 — 16,00, rzepak zimowy 54,00 — 55,00 rzepak zimowy 52,00, 53,00, rzepak letni 51,00 — 52,00, rzepak letni 43,50 — 49,50, siemię lniane 46,00 — 47,00 koniuczyna surow. bez kanianki 105,00 — 120,00, koniuczyna czerw. bez kan. o czyst. 97% 135 — 140,00, koniuczyna biała snr. 110,00 — 120,00, koniucz. o czyst. 97% 125,00 — 140,00, mak niebieski 71,00 — 73,00, mąka pszenna gat. I wyc. 45,50 — 46,50 mąka pszenna gat. I-A 44,00 — 45,00 mąka pszenna gat. I-B 42,00 — 43,00, mąka pszenna gat. II-A 39,00 — 40,00, mąka pszenna gat. II-B 37,00 — 39,00, mąka pszenna pastwana 23,00 — 24,00, mąka żytnia wyciagowa 34,00 — 35,00; mąka żytnia gat. I 34,50 — 36,00; mąka żytnia gat. II 29,00 — 30,00; mąka żytnia razowa 28,00 — 29,00; mąka żytnia posłodzona 21,00 — 21,50; otręby pszenne grube 16,50 — 17,00, otręby pszenne śr. 15,00 — 15,50, otręby pszenne mialkie 14,50 — 15,50, otręby żytnie 15,00 — 15,50, makuchy lniane 23,50 — 24,00, makuchy rzepakowe 18,75 — 19,25.

Ogólny obrót 1878 ton, w tym żyta 291 ton. Tendencja spokojna.

W. SAWICKI

37)

WALKA O SZTUCZNĄ ZORZĘ

Powieść

— No... i co? Wielkie nieszczeście! Poszła się pewno przeżyć, świeże powietrze dobrze jej zrobi. A pan przede wszystkim niech się zajmie sobą, pan... doprawdy niemożliwie wygląda, nie rozumiem co się z panem dzieje?...

Paweł bez słowa odwrócił się i zamknął za sobą drzwi. Usiadł na łóżku i zaczął się rozbiierać. Wtem zobaczył szafę na oścież otwartą... Zastanowiło go to. Wstał... podszedł do szafy — wsunął rękę między chusteczki i kołnierzyki na drugiej półce od góry, gdzie chował kluczyk od safu w banku handlowym. Klucza nie znalazł... Podszedł do drzwi, zamknął je na klucz i położył się na łóżku.

Krzysia wzięła zatem klucz, pójdzie do banku i wyjmie wszystko z safu. Trzeba by telefonować, zaraz teraz... albo lepiej jechać tam... Może jeszcze nie za późno! Prawdopodobnie generał Nagato będzie chciał dziś zakończyć umowę. Jeżeli nie będzie całego materiału pod ręką, znowu będzie zwłoka i nowe trudności. Trzeba zatem... telefonować... nie... jechać... Zawołać Rozanowa... wszystko mu jasno powiedzieć... Ale to strasznie trudno... teraz wyjaśnić... Powziąć jakieś stanowcze postanowienie... co robić? Głowa szalenie go bolała, i serce waliło nieznosnie!... A jeżeli w sa-

fie już nic nie ma? Jeżeli Piotr zabrakł? Prawdopodobnie Krzysia mu już oddała klucz.

Ach prawda! przecież Piotr aresztowany, nie na wiele przyda mu się kluczyki! W każdym razie trzeba zaraz zawołać Rozanowa — zawiadomić go... a on już będzie najlepiej wiedział co zrobić, to taka sprytna bestia!

Ale... co ma z tym do czynienia Rozanow?... To są sprawy, które dotyczą tylko jego, Pawła i jego brata! Skąd Rozanow ma się mieszać do tego? Do wszystkiego się wtrąca, ze wszystkimi wchodzi w układy, teraz kazał aresztować Piotra... i wreszcie śmie się wtrącać do jego spraw małżeńskich...

Na co on mu to mówił o Krzysiu i Piotrze? Żebyż był lepiej milczał... ani słowa nie mówił. Taka była zawsze harmonia między Krzysią a nim... Po co on to wszystko mówił? I co mógł widzieć? Co?... To tylko jakiś jego nowa blaga, nic innego! A choćby nawet swego szwagra pogłaskała po włosach... czyż to coś tak złego? A... może... całowali się?...

Schowął głowę w poduszkę... nie chciał widzieć... nic słyszeć...

Swinia Piotr... bezprzykładny tot! On tylko dlatego do Charbina przyjechał, by mu odebrać Krzysię. To kłamstwo, że mu chodzi o Kryzon... tylko o Krzysię! Tylko o Krzysię!...

Podniósł się, schwył papierosa, palił nerwowo, choć głowa od tego bolała jeszcze gorzej.

Piotr musi mu to wyjaśnić... ale Rozanowa to nie nie obchodzi! Nie mu nie powie! On sam zrobi z tym porządek, z Piotrem... i z Krzysią...

Gdybyż mu tak strasznie trudno nie było otrząsnąć się z tego śmiertelnego ciosu, jaki weń uderzył!...

W jakiś czas potem Rozanow zapukał do drzwi

— Tylko co adiutant generała Nagato telefonował: jego eksceklencja prosi obydwoch panów do siebie na godzinę szóstą wieczór z odpowiednim materiałem. Słyszysz pan Pawle Włodzimierzowiczu? O szóstej!

— Dobrze — odpowiedział Paweł.

— Niech pan nie zapomni wyjść w porę wszystko z szafy. Będzie czekał na pana przed domem — obiad zjem na mieście, umówiłem się z kimś. Niech pan śpi teraz, żeby oprzytomnieć! No... Pawle Włodzimierzowiczu — nareszcie skończymy interes! Do widzenia!

Paweł nie odpowiedział — nie miał nawet na tyle siły, żeby zdjąć lakerki.

Krzysia nie wracała. Na łóżku obok niego leżała jej pizama... barwna... pachnąca. — Wtulił w nią głowę i jęczał żałośnie...

KRZYSIA DZIAŁA

Krzysia wyszedłszy z domu przed 8-mą rano udała się wprost do hotelu Modern. Na zapytanie o pana Piotra Modlińskiego, poinformowano ją, że blisko przed godziną wyszedł z hotelu z jakimś Japończykiem.

— Dziękuję — chciałam się zobaczyć z komisionerem hotelowym... zdaje się nazwiskiem Majski.

— Pan Majski? Portier spojrzał ze zdziwieniem. — Zapewne jeszcze śpi — bardzo późno dziś poszedł spać! Ale jeżeli pani sobie życzy... każemy go zbudzić. Może pani zechce poczekać i spocząć tymczasem.

(D. c. n.).